

פתרון תרגיל ראשון בדיני מיסים

שאלה 1

מס – כיום המס משולם על פי חוק, במס ישנם 3 אלמנטים:

1. **כפיה** – אף אחד לא משלם מיוזמתו.
2. **אין תמורה ישירה**.
3. **מטרה כלכלית** – אין קשר סיבתי בין המטרה שלשמה נלקח המס לבין המקור ממנה הוא נלקח.
מה שמאגד את 3 האלמנטים יחד – צריכה להיות סמכות ספציפית לשם הטלת המס.

אגרה – אגרה היא תשלום שיהיה כפוי על המשלם ויכול להיות שיהיה מרצון, בהתאם לסוג האגרה.
הזיקה בין התמורה לבין החיוב יכולה להיות גם עקיפה, אבל חייב להיות קשר סיבתי בינה ובין התשלום.
ההבדל בין מס לאגרה הוא שבמס אין תמורה ישירה, לעומת זאת באגרה יש תמורה ישירה כמו דוגמא הנסיעה על כביש 6 או אגרת טלוויזיה.

מחיר – מחיר הוא תשלום עבור שירות של רשות ציבורית והוא כולל את עלות הרשות ורווח של הרשות.

דמי השתתפות – דמי השתתפות נמצאים בין מס ובין מחיר. דמי השתתפות מוטלים לשם מימון שיפורים מיוחדים המשביחים את הערך של אותו אלמנט עם הקשר הסיבתי שבגיניו הוא הוטל.
דמי השתתפות הם כפייה, חייבים לשלם אותן.
בסוף התהליך רואים כי הם מיועדים באופן ספציפי לאותה מטרה ולא נשאר בהם כסף שעובר למימון שוטף של אותה רשות מקומית.

היטל – היטל הוא תשלום שיכול להיות מנותק מכל זיקה לתמורה או לשירות הניתן מכוח חוק שמאפשר אותו.

היטל, אם הוא לא מוגדר כמס, אינו יכול להעשיר את הקופה הכללית, הוא ספציפי למטרה.

הדומה בין היטל ודמי השתתפות – כפיה לדברים ספציפיים.

ההבדל בין היטל ודמי השתתפות – דמי השתתפות נועדו למימון שיפורים שנעשו בעבר או קשורים באופן מלא לאלמנטים הקיימים כבר, הם הכרחיים לקיומם וזאת באופן מהותי לפי אמות מידה סבירים.

לעומת זאת, היטל הוא תשלום לצורך פעילות בעתיד הנראה לעין.

שאלה 2

יעדי המס:

1. לכסות את תקציב המדינה – ברור כי ללא מיסים לא נוכל לתת שירותי ביטחון, בריאות, חינוך וכדומה...

2. מטרה כלכלית – המדינה מחפשת הצדקה כלכלית על פעולות של לקיחת מס על ידי כך שהיא רואה את תשלום המס באופן שמתחלק בצורה המועילה בסופו של דבר לכלכלה.

חוק עידוד השקעות הון – מתווה הטבות מס ומענקים במסלולים שונים לחברות שישקיעו בתעשיות מסוימות באזורים מסוימים.
ישנם מספר מסלולים: פטור ממס, קבלת מענקים כדי להקים מפעל.

3. יעד חברתי – יסוד שוויוני, שיעור המס המוטל על משכורת גבוהה שונה לגובה המס על משכורת נמוכה, שיטה זו נקראת שיטת מס פרוגרסיבי.

מס פרוגרסיבי הינו מס הדרגתי שמטרתו לצמצם את האי שוויון, ככל שהשכר של הפרט עולה כך עולה אחוז המס שעליו לשלם.
אדם המרוויח שכר יחסית נמוך ישלם מס (באחוזים) מס נמוך יותר מאשר אדם המרוויח שכר גבוה יחסית.
בחישוב המס נלקח שיקול חברתי, מי שמרוויח יותר משלם יותר על פי מדרגות מס.
השיקול בא לחלק את עוגת המס בצורה שוויונית חברתית, ישנן הטבות לחיילים, עולים חדשים, זיכויים וכן הלאה...

ברפורמה של המס חילקו את המס הפרוגרסיבי ל – 6 מדרגות (בעבר היו פחות מדרגות, דבר שיצר אי שוויון).

4. שיקול גיאוגרפי – לעיתים רוצים לעודד התיישבות במקומות שרוצים שיהיה בהם רוב יהודי ועל בסיס זה נותנים עידוד מס.
במידה ואנו מקבלים הטבה כדי לגור במקום מסוים נשלם פחות מס.

שאלה 3

רווח הון – מוגדר בפקודת מס הכנסה בחלק ה': רווחי הון מדובר על מס שמוטל על הכנסה שאינה בגדר הכנסה שוטפת.

הכנסה חייבת – מוגדר בסעיף 2 – מקורות ההכנסה ובסעיף 3 – הכנסות אחרות – זוהי הכנסה שעליה משלמים מס וממנה מורידים ניכויים וזיכויים שונים.

הכנסה לא חייבת – הכנסה חסרת מקור, ולא נכנסת להגדרת הסל של סעיף 2(10) – מקורות אחרים ולכן לא חייבת במס.

הכנסה פטורה – להכנסה זו יש מקור, אולם המחוקק מצא לנכון לפטור את ההכנסה מתשלום מס וזאת מטעמים מיוחדים.

הכנסה בשווי כסף – הכנסה שצריכה להיות מתורגמת לפי שווי שוק.
מס הכנסה קובע שבמקרה שיש הכנסה שוות כסף, נמסה אותה לפי שווי שוק.
בחלק מהמקרים זה עוזר ובחלק פוגע בנישום.

פתרון תרגיל שני בדיני מיסים

שאלה 1

צריך להבדיל בין הכנסה של עץ להכנסה של פירות ובין הכנסה של נכס לתשואתו. הכנסה פירותית הינה תשואה על ההשקעה לעומת זאת הכנסה הונית הינה הכנסה חד פעמית שלא ניתן לחלקה למספר שנים.

ניתן להמשיל הכנסה הונית ופירותית לעץ, כאשר "כורתים" את העץ ומוכרים אותו זהו רווח הון (הכנסה הונית), לעומת זאת כאשר העץ מניב פירות לאורך זמן יש לנו תשואה על ההשקעה (הכנסה פירותית), נניח בפרדס ההכנסה מהתפוזים הינה הכנסה פירותית ואילו הכנסה ממכירת העץ זוהי הכנסה הונית.

שאלה 2

מבחן היקף העסקה – המבחן קובע שהיקף כספי גדול יוביל לכיוון הוני, כמובן שהנושא צריך להיבדק באופן יחסי מול שאר פעילויות הנישום. למשל, מכירה של דירה הינה עסקה בהיקף גבוה, ברוב המקרים מכירת דירה תצביע על כיוון הוני, לעומת זאת מכירה של מספר דירות, למרות היקף העסקה לכל דירה יש כיוון פירותי.

פסק דין מזרחי – נקבע שבאופן יחסי צריך לבחון גם את היקף הפעילות וגם את תדירות הפעילות.

מבחן הפעילות – המבחן עוסק בארגון פעילות עסקית, המבחן גורס שפעילויות מסוימות יכולות להעיד על סוג הארגון וצורת עבודתו, על ניהולו. הפעילות העסקית בארגון יכולה להראות לנו האם מדובר בארגון הפועל לשם פעולה הונית או לשם פעולה מסחרית.

לדוגמא, אם יש חברה שמטרת הפעילות שלה היא ליצור עסקאות נדל"ן, אז ברור לנו שמבנה הפעילות שלה מוביל לארגון עסקי שמטרתו פירותי. לעומת זאת, מספר חברות שחברו יחד לקניה של נדל"ן הכיוון יהיה יותר הוני, בדוגמא זו צריך להתחשב בניהול.

דוגמא נוספת – אם יש לנו חברה שהתארגנה לצורך פעילות בניירות ערך ורכשה עם הזמן מספר נכסים ומכרה אותם, זה לא יראה על מסחריות מכיוון שהמבחן הארגוני/פעילות עצמו מראה על כך שהנכסים הם הוניים ועצם בניית ארגון הייתה לצורך פעילות פירותית בניירות ערך.

מבחן מומחיות המוכר – נישום שמומחה בתחום מסוים הכנסתו מהתחום תהיה פירותית הואיל והוא בקיא בשוק ומכיר את הנושא, אם המוכר מומחה בעסקו ומשתמש בידע שלו לגבי הפעילות השוטפת, ניתן לתת משקל רב לעסקה המתבצעת לכיוון פירותי.

לדוגמא – אם יש לנו אדם בתחום הנדליין ובגלל זה הוא יכול לקחת עסקאות ולהשתמש בידע שלו על מנת להרוויח, אותה בקיאות מביאה את העסקה לפירותית.
דוגמא נוספת – אדם שישקיע בשוק ההון ולא ייכנס למבחנים האחרים ייתכן והוא ייכנס לפעילות ההונית.

אם אני לוקח יועץ ואני לא בקיא בתחום האם ההכנסה של הפעולה אצלי היא הונית או פירותית? בית המשפט קבע שהכנסה שכזו תיחשב כפירותית לפי **פסק דין בן ציון**.
שאלו מומחים בתחום שוק ההון לצורך פעילות במניות ואגרות חוב, המבחן לקח את הפוטנציאל שקיים והשליך אותו על פעילות החברה וראה זאת כפירותית.
במקרה כזה על הנישום מוטל נטל רב יותר, עליו להוכיח שמדובר בהכנסה הונית.

בית המשפט **נהר** מלקחת מקרים לצד הקיצוני, כלומר לא כל פעם שיש מומחה זה אומר שזה פירותית.
פסק דין הראל – היה מתווך שקנה חצי גג קיבל זכויות בנייה ומכר אותו, מס הכנסה טען שזהו הכנסה פירותית כיוון שזהו מומחיותו.

בית המשפט קבע שלמרות שהוא מקצועי ויש לו ידע בתחום במקרה זה יש לחפש מומחיות יתר, בקיאות ותזמון נסיבתי ולא לרוץ ולקבוע ככלל שהפעולות מסוג זה הן פירותיות, בית המשפט לא ייקח את זה לכיוון הפירותי אלא לכיוון ההוני (זו עסקה חד פעמית).
בית המשפט קבע שמומחיות לא תוביל באופן חד משמעי להכנסה פירותית.

מבחן 8 – מבחן המימון – המבחן גורס שלפי מקור המימון ניתן לקבוע אם סוג העסקה, המבחן בודק האם עסקת המכר היא פירותית הוא הונית, המבחן מראה שבמקרים בהם המימון הוא ממקורות עצמאיים הדבר מעיד שהרכישה היא הונית ומימון ממקורות אחרים/חיצוניים מעיד שהעסקה היא פירותית.

כמו כן המבחן מבדיל בין מימון לטווח הקצר כבעל אופי מסחרי (פירותי) לבין מימון לטווח הארוך כבעל אופי הוני.
מבחני התשתית ישפיעו על מבחן המימון הואיל ובמקרה שבו נרכש נכס פירותי בהיקף גדול לא צריך מימון חיצוני כדי להוכיח שזו עסקה פירותית ולכן לעיתים רבות מבחן המימון מיותר.

פסק דין מזרחי – נאמר שלמרות שפעילות רכישת ניירות הערך נעשית בד"כ באמצעות אשראי לזמן קצר, במקרה זה לא תהיה התייחסות למבחן המימון בגלל אופי הנכס.

שאלה 3

המבחן	במקרה שלנו
<p>מבחן היקף העסקה – המבחן קובע שהיקף כספי גדול יוביל לכיוון הוני, כמובן שהנושא צריך להיבדק באופן יחסי מול שאר פעילויות הנישום.</p> <p>פסק דין מזרחי – נקבע שבאופן יחסי צריך לבחון גם את היקף הפעילות וגם את תדירות הפעילות.</p>	<p>היקף העסקה היה מיליון ₪ ולכן ניתן לומר שמדובר על כיוון הוני אך הואיל ונאמר בשאלה שרוב העסקאות של החברה הינם במיליוני שקלים לא ניתן להחליט על פי מבחן זה האם מדובר על הכנסה הונית או פירותית.</p>
<p>מבחן הפעילות – המבחן עוסק בארגון פעילות עסקית, המבחן גורס שפעילויות מסוימות יכולות להעיד על סוג הארגון וצורת עבודתו, על ניהולו.</p> <p>הפעילות העסקית בארגון יכולה להראות לנו האם מדובר בארגון הפועל לשם פעולה הונית או לשם פעולה מסחרית.</p>	<p>במקרה שלנו מדובר על חברת נדל"ן ולכן בהנחה שהעסקה הייתה בתחום הנדל"ן נניח שהעסקה הינה עסקה פירותית לעומת זאת אם מדובר בתחום אחר לא ניתן לקבוע הואיל ואין לנו מספיק פרטים.</p>
<p>מבחן מומחיות המוכר – נישום שמומחה בתחום מסוים הכנסתו מהתחום תהיה פירותית הואיל והוא בקיא בשוק ומכיר את הנושא, אם המוכר מומחה בעסקו ומשתמש בידע שלו לגבי הפעילות השוטפת, ניתן לתת משקל רב לעסקה המתבצעת לכיוון פירותי.</p> <p>בית המשפט נזהר מלקחת מקרים לצד הקיצוני, כלומר לא כל פעם שיש מומחה זה אומר שזה פירותי.</p> <p>פסק דין הראל – היה מתווך שקנה חצי גג קיבל זכויות בנייה ומכר אותו, מס הכנסה טען שזוהי הכנסה פירותית כיוון שזהו מומחיותו.</p> <p>בית המשפט קבע שלמרות שהוא מקצועי ויש לו ידע בתחום במקרה זה יש לחפש מומחיות יתר, בקיאות ותזמון נסיבתי ולא לרוץ ולקבוע ככלל שהפעולות מסוג זה הן פירותיות, בית המשפט לא ייקח את זה לכיוון הפירותי אלא לכיוון ההוני (זו עסקה חד פעמית).</p> <p>בית המשפט קבע שמומחיות לא תוביל באופן חד משמעי להכנסה פירותית.</p>	<p>באופן מיידי ניתן להניח שחברה שעוסקת בנדל"ן זוהי תחום התמחותה ולכן במידה והעסקה הייתה עסקה בנדל"ן ניתן לראות את ההכנסה כפירותית אך לפי פסק דין הראל ובן ציון ניתן לראות שבית המשפט נזהר מלהכליל ולקבוע שתמיד שיש מומחיות מדובר על הכנסה פירותית.</p>

במקרה שלנו	המבחן
<p>הואיל ובמקרה שלנו מדובר בחברה בהנחה שהעסקה שמדובר עליה בשאלה היא מתחום הנדליין ניתן לראות תדירות גבוהה בתחום זה בעסק ולכן ניתן יהיה לראות את ההכנסה כהכנסה פירותית. במידה והעסקה לא הייתה מתחום הנדליין לא יהיה ניתן לקבוע לפי מבחן זה את סוג העסקה.</p>	<p><u>מבחן תדירות העסקאות</u> – המבחן גורס שאם יש תדירות גבוהה זה מראה כיוון שמדובר בעסק, המבחן שמיש מאוד בשל הטכניות בה ניתן לעבד נתונים, אבל גם כאן צריך לראות את סוג העסקאות לאור העובדה שלעיתים מדובר בעסקאות נזילות יותר ולעיתים בעסקאות נזילות פחות.</p> <p><u>פסק דין אסל</u> – בית המשפט קבע שיש לקבוע אינדיקציה לגבי שילוב מספר קניות מול מספר מכירות.</p> <p>בלי להיכנס לתוצאות מבחן הבקיאיות ובמקרה כזה הפעולה תהיה הונית, בית המשפט קבע שרמת הפעילות לא הפכה את הנישום לעוסק (היכולת שלו במכירת העסק הוא לא כמו של ממוחה בתחום).</p>
<p>במקרה שלנו לא מובהר בשאלה מה מטרת המכירה ולכן לא נוכל לקבוע את סוג ההכנסה.</p>	<p><u>מבחן מטרת הרכישה והמכירה</u> – מבחן זה אמור להיות המבחן המכריע הואיל והמבחן מראה באמצעים אובייקטיביים האם העסקה הונית הוא פירותית, המבחן ממצא בתוכו את כל המבחנים.</p> <p><u>פסק דין דקל</u> – הראה מצב בו החברה לא ציפתה לרווחים גבוהים בניירות ערך ומטרתה כפי שהוצהרה כפירותית הייתה בסופו של דבר הונית, למרות הכל בית המשפט נתן משקל בהתחלה למטרה שהחברה ייעדה לעסקה.</p>
<p>הואיל ומדובר על סכומים שהחברה בד"כ מוכרת בהם והואיל ואין לנו פרטים נוספים בשאלה אנו נניח שעל פי מבחן זה ההכנסה הינה פירותית.</p>	<p><u>מבחן האינטגראליות</u> – מבחן זה גורס שאם העסקה היא באופן חד משמעי בתחום הפעילות של הנישום וגם אם איננה בתחום הפעילות של הנישום אך אינטגרלי לתחום של הנישום וגם אם העסקה היא אקראית זה ייכנס לפעילות הנישום ולא יהיה ניתוק ממחזור העסקים, כלומר ייחשב לפירותי (<u>סעיף 2(1) – עסק או משלח יד</u> "עסקה או עסק אקראי בעל אופי מסחרי").</p>
<p>הואיל ואין לנו מספיק נתונים בשאלה כל תשובה שתחליטו לתקבל, הגיוני להניח שבמידה והעסקה הייתה מתחום הנדליין מדובר על הכנסה פירותית ובמידה ומדובר בעסקה אחרת יש לבדוק את המבחנים מחדש.</p>	<p><u>מבחן מסכם</u> – כאשר יש מצב שבו צריך להחליט האם העסקה פירותית הוא הונית יש לבחון את כל המבחנים, צריך להראות מה באופן מהותי מצביע על הכיוון הפירותי או ההוני ולתת את המשקלים הנכונים לצורך העניין.</p>

פתרון תרגיל שלישי בדיני מיסים

שאלה בשינוי ייעוד

סעיף 1

1. מעסקי לפרטי – כמו בפסק דין וורנר, משהו עסקי נלקח לשימוש פרטי. דוגמא נוספת: חברה שמייצרת מחשבים, אני לוקח מחשב אחד אללי הביתה, ישנו שינוי יעוד. בדיני מיסים העיקרון השולט הוא "שווי השוק" ולא מחיר היצור ולכן החיוב על המחשב יהיה לפי שווי השוק.

2. מעסקי פירותי לעסקי הוני – סעיף 85 – חישוב הרווח מעסק יעריכו מלאי עסקי נמכר ברגע שבתמורה או לא בתמורה הפך להיות נכס קבוע. היה שינוי יעוד. דוגמא: קבלן מוכר דירות – פירותי, לקח דירה אחת והפך אותה למשרד מכירות – הוני. שינוי יעוד – כאילו מכרת לעצך את המלאי, נוגד את עיקרון המימוש כי לא מכרת. דוגמא נוספת – חברת מחשבים המייצרת מחשבים (פירותי), נותנת למנהלים מחשבים (הוני) לשימוש עסקי שלהם.

3. מעסקי הוני לעסקי שוטף (פירותי) – סעיף 100 מכס שהועבר ממלאי קבוע לעסקי. דוגמא: יש לי מחשב בחדר המנהלים (הוני) והעברתי אותו למלאי (פירותי) צריך לשלם עליו כאליו מימשתי אותו.

סעיף 2

לפי סעיף 100 אם שוכנע פקיד השומה שאדם העביר נכס שבבעלותו לעסקו כמלאי עסקי או שהפך נכס קבוע בעסקו למלאי עסקי שבעסקו, יחולו הוראות אלה:

- א. חלפו ארבע שנים מיום שרכש הנישום את הנכס עד יום ההעברה, יראו את ההעברה כמכירה.
- ב. אולם הנישום לא יחוייב בתשלום המס עליה אלא בעת מכירת המלאי העסקי האמור, כולו או מקצתו; ובלבד שאם מכר מקצתו לא יהא חייב בתשלום מס בסכום העולה על התמורה שקיבל באותה מכירה.

לא חלפו ארבע שנים כאמור, לא יראו את ההעברה כמכירה ויראו את יתרת המחיר המקורי כמחיר שעלה הנכס לנישום.

עלינו להניח שהרהיטים נמכרו ללקוח א', כלומר הפכו למלאי עסקי, לאחר מכן עלינו לבדוק כמה זמן עבר מיום רכישת הציוד המשרדי, אם חלפו מעל 4 שנים, החברה תחויב לפי רווח הון על מכירה, במצב זה החברה תחויב רק על סכום הכסף ששילם לקוח א' עבור הרהיטים הנ"ל ולא לפי שווי אחר.

במידה ולא עברו 4 שנים, אין לראות תהליך זה כמכירה ויש להתייחס במס למחיר המופיע בספרים ולא המחיר ששולם בפועל.

פתרון תרגיל רביעי בדיני מיסים

שאלה ראשונה

מס פרוגרסיבי – מס הדרגתי שמטרתו לצמצם את האי שוויון, ככל שהשכר של הפרט עולה כך עולה אחוז המס שעליו לשלם, אדם המרוויח שכר יחסית נמוך ישלם מס (באחוזים) נמוך יותר מאשר אדם המרוויח שכר גבוה יחסית.

ברפורמה של המס חילקו את המס הפרוגרסיבי ל – 6 מדרגות (בעבר היה פחות שיצר אי שוויון).

שאלה שנייה

א. החלק הרלבנטי לפלוני בטבלת המס הינו :

מס מצטבר למדרגה	הכנסה חודשית	הכנסה שנתית	שיעור המס
428	4,280	51,360	10%
1,162.8	7,620	91,440 - 51,361	22%
2,270.6	11,440	137,280 – 91,441	29%

הואיל ופלוני מרוויח במפעל 11,000 ₪ בחודש שיעור המס שעליו לשלם הינו :

$$1,162.8 + (11,000-7,620)*0.29 = 1,162.8 + 980.2 = \mathbf{2,143}$$

שיעור המס שישלם פלוני הינו 2,143 ₪.

ב. החלק הרלבנטי לפלוני בטבלת המס הינו :

מס מצטבר למדרגה	הכנסה חודשית	הכנסה שנתית	שיעור המס
428	4,280	51,360	10%
1,162.8	7,620	91,440 - 51,361	22%
2,270.6	11,440	137,280 – 91,441	29%
5,503.4	20,420	245,040 – 137,281	36%

הואיל ופלוני מרוויח במפעל 20,000 ₪ בחודש שיעור המס שעליו לשלם הינו :

$$2,270.6 + (20,000-11,440)*0.36 = 2,270.6 + 3,081.6 = \mathbf{5,352.2}$$

שיעור המס שישלם פלוני הינו 5,352.2 ₪.

ג. החלק הרלבנטי לפלוני בטבלת המס הינו :

מס מצטבר למדרגה	הכנסה חודשית	הכנסה שנתית	שיעור המס
428	4,280	51,360	10%
1,162.8	7,620	91,440 - 51,361	22%
2,270.6	11,440	137,280 - 91,441	29%
5,503.4	20,420	245,040 - 137,281	36%
11,034.9	35,370	424,440 - 245,041	37%
	35,370 ומעלה	424,441 ומעלה	49%

הואיל ופלוני מרוויח במפעל 50,000 ₪ בחודש שיעור המס שעליו לשלם הינו :

$$11,034.9 + (50,000 - 35,370) * 0.49 = 11,034.9 + 7,168.7 = \mathbf{18,203.6}$$

שיעור המס שישלם פלוני הינו 18,203.6 ₪.

ד. החלק הרלבנטי לפלוני בטבלת המס הינו :

מס מצטבר למדרגה	הכנסה חודשית	הכנסה שנתית	שיעור המס
428	4,280	51,360	10%

הואיל ופלוני מרוויח במפעל 3,000 ₪ בחודש שיעור המס שעליו לשלם הינו :

$$3,000 * 0.1 = \mathbf{300}$$

שיעור המס שישלם פלוני הינו 300 ₪, נציין שישנם מיסים נוספים שיש לשלם כגון ביטוח

לאומי ומס בריאות ולכן יכול להיווצר מצב בו בסכום של 3,000 ₪ לא ישלם פלוני מס

הכנסה באותו החודש.

פתרון תרגיל חמישי בדיני מיסים

1. ננתח כל מקרה בנפרד:

- א. לפי **פסק דין פרומקין** נקבע שיש להכנסה מקור (גם אם ההכנסה היא "מתחת לשולחן") ולכן ניתן למסות את הרופא לפי **סעיף 12(1) - עסק או משלח יד** או **סעיף 2(2) – עבודה**.
- בנוגע להוצאות המשפט הפלילי ואת הקנס שהרופא ישלם בית המשפט קבע שאת ההוצאה של המשפט הפלילי לא ניתן לנכות הואיל וההוצאה לא בייצור ההכנסה ועל מנת לשמור על ההרמוניה בין החוקים נקבע שקנסות והוצאות כאלו לא יותרו בניכוי.
- ב. לפי **סעיף 2א'(א)** – בזמן שאת ההכנסה מחייבים במס, את ההפסדים שנגרמו מאותה סיטואציה אין מתירים לקזז מההכנסה ולכן לא יוכל לקזז את ההפסד של 50,000 ₪ מהימורים מול הכנסותיו מהימורים או מהכנסותיו באופן כללי. לפי **סעיף 2א'(ב)** – הכנסה מהגרלות או פרסים עד לסכום 70,000 ₪ לא יחויב במס, במידה והאדם לא היה מהמר על הכסף על סכום של 50,000 ₪ הוא היה פטור ממס.
- ג. עלינו לחלק את התשובה לשתיים:
1. ההמצאה של הפטנט איננה מתחום עיסוקו של הטכנאי – במצב זה ימוסה הטכנאי לפי **סעיף 9(2) – פטנט זכויות יוצרים**.
 2. ההמצאה של הפטנט הינה מתחום עיסוקו של הטכנאי – במצב זה ימוסה הטכנאי לפי **סעיף 12(1) – עסק או משלח יד** הואיל ולמרות שמדובר בהמצאה זוהי המצאה שמהווה חלק מעיסוקו הרגיל של הטכנאי.
- ד. גמלאי המקבל פנסיה (קצבה) ימוסה לפי **סעיף 5(2) – גמלאות**.
- ה. מתנה הינה הכנסה שאיננה מחויבת במס הכנסה, הואיל ומתנות אינן עומדות באף אחד מהסעיפים של מקורות ההכנסה.

2. **שיטה מסחרית** – ברגע שיש רווח, יש לשלם את המס ולא משנה אם אתה במינוס או

פלוס בחשבון הבנק שלך.

לעומת זאת לפי **השיטה המסחרית** ההכנסה תירשם כהכנסה מראש וזוהי איננה הכנסה

בדו"ח רווח והפסד, כלומר לא נמוסה באותה שנה.

מהשיטה המסחרית יכולות לצוץ בעיות הואיל אין הקבלה בין מה שקרה בפועל לבין

המיסוי.

שיטת העבודות הגמורות

השיטה נבעה מהעובדה שיש חברות שלא מסוגלות לעשות עסקה באותה שנת מס, כלומר

להתחיל ולסיים באותה שנה את אותה העסקה (כמו נדל"ן), מהבחינה זו נעבוד לפי

פרויקט ולא לפי שנת מס, נבחן את ההכנסה לפי המכירות, אנו לא נתחיל בתשלום המס

לפני שמכרנו אחוז מסוים מהמלאי.

פתרון תרגיל שישי בדיני מיסים

שאלה 1

שיטה טריטוריאלית – בשיטה זו יש מיסוי על כל ההכנסות שמופקות בתחום המדינה ללא שום קשר לסוג הנישום (תושב או לא תושב), בשיטה זו הנישום משלם מס לפי המקום בו הופקה ההכנסה ללא קשר לארץ בו יש לנישום אזרחות, במילים אחרות המדינה ממסה את כל ההכנסות שמופקות בתחומה, לא משנה אם אתה אזרח, תייר וכן הלאה.

שיטה פרסונאלית – כל תושב במדינה יחויב במס ללא קשר לשאלה היכן הופקה הכנסתו, זוהי שיטה בה הנישום משלם מס לפי המדינה בה הנישום מוגדר כתושב.

שיטת המיסוי הנהוגה בישראל הינה **השיטה הפרסונאלית**, בעבר (לפני הרפורמה) שיטת המיסוי הנהוגה בישראל הייתה טריטוריאלית.

שאלה 2

ישנם מספר פתרונות:

1. **שיעור מס מוגבל על הכנסות שמקורן שמדינה אחרת** – בעבר זו הייתה השיטה הנהוגה בישראל, כלומר שילמו מס מוגבל לאחר שכבר שילמו מס במדינה שממנה הופקה ההכנסה.
2. **הסדרי מס באמצעות אמנות מס** – למדינת ישראל יש מספר אמנות למניעת כפל מס, עד היום חתמה ישראל אמנת מס עם 40 מדינות בעולם.
3. **זיכוי המס הזר ששולם כנגד המס שהנישום נדרש לשלם במדינה** – אם במדינה הזרה המס יותר גבוה הנישום לא צריך לשלם מס בארץ, אם המס בארץ יותר גבוה הנישום צריך לשלם מס רק על ההפרש הואיל והוא מקבל זיכוי על המס ששילם במדינה הזרה.

סעיף 200(א) – הוראות לזיכוי כפל מס – הסעיף גורס שבמידה ויחיד תושב ישראל הרוויח כסף בחו"ל והוא שילם מס בחו"ל, על אחוז המס שהנישום שילם בחו"ל הוא יקבל זיכוי בישראל, תקרת הזיכוי הינה המס שהיה אמור להשתלם בישראל. כל עוד המס בישראל נמוך מהמס בחו"ל יש לנישום פטור, אם המס בישראל גבוה מהמס בחו"ל הנישום צריך לשלם את ההפרש.

סעיף 203 – סכום הזיכוי ממס חברות – הסעיף מקנה זיכוי לחברות ישראליות באופן דומה **לסעיף 200(א)**.

בכל מקרה כדאי לתושב ישראל שמרוויח הכנסות מחו"ל לבדוק האם קיימת אמנת מס עם אותה המדינה, הבדיקה הנ"ל תקל על הנישום הואיל ומטרת האמנה היא להקל מבחינת כפל מס.

4. **ניכוי המס הזר כנגד ההכנסה החייבת** – ניכוי המס הזר עדיף מזיכוי מס הואיל וניכוי הוא הפחתה מההכנסה החייבת.

5. **פטור ממס הכנסה שמקור ההכנסה היא ממדינה אחרת.**

שאלה 3

עקרון המימוש - עקרון זה הינו עקרון חשוב בתחום המס, מס על הכנסה הונית יש לשלם רק במימוש, כלומר כל עוד הנכס לא נמכר/לא מומש לא צריך לשלם מס, נוצר מצב שניתן לתכנן/לבחור מתי לממש את הנכס ואז בהתאם לתכנן/לבחור מתי לשלם מס.

3 סוגים לשינוי ייעוד:

1. **שינוי ייעוד מעסקי פרטי** – זהו המקרה שהיה **בפסק דין ורנר**, משהו עסקי נלקח לשימוש פרטי.

בדיני מיסים העקרון הושלט הוא **עקרון שווי שוק** ולא מחיר הייצור.

2. **שינוי ייעוד מעסקי פירותי לעסקי הוני** – **סעיף 85 – הערכת מלאי עסקי במקרים מסוימים** – הסעיף מגדיר מקרים בהם מתבצעים שינויים בעסק אשר הופכים את הנכס/מלאי מעסקי פירותי לעסקי הוני, על מנת לעשות את חישוב הרווח מהעסק יש להעריך את המלאי העסקי שנמכר ברגע התמורה ואילו את השאר יש להחשיב כנכס קבוע (שינוי ייעוד).

גם בשינוי ייעוד זה יש לפעול לפי **עקרון שווי שוק**.

סעיף 85(א) – עוסק בשני מצבים:

א. **סעיף 85(א)(1)** – מלאי עסקי שהופסק או הועבר – נניח שבעל חנות החליט לסגור את העסק שלו, ביום סגירת העסק נמצאים על המדפים מוצרים שונים. **סעיף 85(א)(1)** אומר שעל אף שבעל החנות לא מכר את המוצרים ללקוחות יש לראות כאילו הוא מכר את המוצרים לעצמו נוצרת סתירה לעיקרון של המימוש, השווי של המכירה הוא שווי השוק.

ב. **סעיף 85(א)(2)** – סעיף זה מדבר על מקרים בהם מועבר מלאי או נמכר מלאי ללא תמורה או בפחות ממחיר השוק, או על מצב של הפיכת מלאי לרכוש קבוע – הכלל **בסעיף 85** אומר שאם עסק הפך את הרכוש לרכוש העסק אז רואים זאת כאילו בעל העסק מכר לעצמו את הרכוש.

3. שינוי ייעוד מעסקי הוני לעסקי פירותי/שוטף – סעיף 100 – העברת נכס למלאי עסקי – הסעיף מדבר עם העברת נכס למלאי עסקי וכן נותן התניות לגבי אותו נכס.

עלינו לשים לב לשני מקרים שמציג סעיף 100 – העברת נכס למלאי עסקי :
אם שוכנע פקיד השומה שאדם העביר נכס שבבעלותו לעסקו כמלאי עסקי או שהפך נכס קבוע בעסקו למלאי עסקי שבעסקו, יחולו הוראות אלה :

ג. חלפו ארבע שנים מיום שרכש הנישום את הנכס עד יום ההעברה, יראו את ההעברה כמכירה, אולם הנישום לא יחויב בתשלום המס עליה אלא בעת מכירת המלאי העסקי האמור, כולו או מקצתו ; ובלבד שאם מכר מקצתו לא יהא חייב בתשלום מס בסכום העולה על התמורה שקיבל באותה מכירה.

ד. לא חלפו ארבע שנים יראו את העברה כמכירה ואת המחיר המקורי כמחיר שעלה הנכס לנישום.

כפי שניתן לראות בהעברת נכס מנכס הוני למלאי עסקי יש לשים לב מתי נעשתה הקנייה המקורית של הנכס והתקופה שעברה מיום הקנייה המקורית ועד העברת הנכס למלאי עסקי, התקופה תשפיע על מועד תשלום המס של הנישום.

שאלה 4

הכנסה אקטיבית נעשית בצורה אקטיבית, כלומר מיגיעה אישית, לעומת זאת הכנסה פסיבית לא עושים כלום וההכנסה מגיעה אלינו.

סעיף 2(1) – עסק או משלח יד – זהו סעיף אקטיבי בנוגע להכנסה אקטיבית, ניתן לומר שסעיף זה הוא סעיף ביניים בין אקטיבי לפסיבי ואילו סעיפים 2(10-4) הם סעיפים פסיביים של הכנסות פסיביות.

שאלה 5

במקרה זה מדובר על חברה קבלנית ולכן מדובר במלאי עסקי ולא ברכוש קבוע (מוגדר כמלאי עסקי ולא למטרת ייצור הכנסה הונית), לאור האמור לעיל מלאי דירות זה לא יוכר בניכוי כפחת.

פתרון תרגיל שביעי בדיני מיסים

שאלה 1

כאשר אדם משכיר דירה הוא ממוסה לפי סעיף 2(6) – אחוזת בית וקרקע.
כאשר חברה משכירה דירה יש לפצל את הפתרון לשניים:

1. החברה עוסקת בהשכרת דירות – במקרה זה החברה תמוסה לפי סעיף 2(1) – עסק או משלח יד הואיל והשכרת הדירות מהווה חלק מעיסוקה הרגיל של החברה.
ישנם 2 הבדלים בין מקרה זה לבין המקרה של האדם הפרטי:
 - א. ההכנסה של החברה במקרה זה הינה הכנסה אקטיבית ואילו ההכנסה של האדם הינה הכנסה פסיבית.
 - ב. אחוז המס שמשלם על הכנסה פסיבית גבוה יותר מאחוז המס המשתלם על הכנסה אקטיבית ולכן יש לחברה אינטרס להגדיר את ההכנסה כהכנסה אקטיבית.
2. החברה איננה עוסקת בהשכרת דירות – לפי פס"ד מרכז הקרח תמוסה החברה לפי סעיף 2(6) – אחוזת בית וקרקע הואיל וההשכרה איננה מהווה חלק ממהלך העסקים הרגיל של החברה, מקרה זה איננו שונה מהאדם הפרטי מבחינת מקורות המס.

שאלה 2

סעיף 28 – קיזוז הפסד – סעיף זה מאפשר לקזז הפסדים מעסק או משלח יד, לפני קיזוז ההפסד יש לבדוק האם ההכנסה היא אקטיבית או פסיבית, למסות את ההכנסה בהתאם ורק לאחר מכן לקזז את ההפסד, הסעיף עוסק בקיזוז הפסדים פירותיים.

במקרה שלנו מדובר על ייצור ולכן על הפסד אקטיבי.

סעיף 28(א) – הסעיף עוסק בקיזוז הפסד שנוצר בסביבה אקטיבית כנגד הכנסה באותה שנת מס, כלומר הסעיף מאפשר להחשיב את ההפסד כהוצאה מתוך ההכנסה, לעומת זאת סעיף 28(ב) עוסק בקיזוז הפסד שנוצר בסביבה אקטיבית כנגד הכנסה בשנים הבאות (לא באותה שנת מס).

הפסיקה הרחיבה את סעיף 28(א) לניכוי ההפסד באותה שנת מס כנגד כל מקורות ההכנסה, כלומר הוני, פירותי, אקטיבי או פסיבי בלבד שההפסד נוצר בסביבה אקטיבית (נוצר מעסק).

לפי סעיף 28(ב) ניתן לקזז הפסדים אקטיביים רק כנגד הכנסות אקטיביות של העסק (לא כנגד ההכנסה משכירות החנות), יש לציין שהסעיף קובע שניתן לקזז גם מול רווח הון.

במידה והעסק לא קיזז את כל ההפסד בשנה שההפסד נוצר בשנה שלאחר מכן ניתן לקזז את ההפסד רק כנגד ההכנסות האקטיביות (אם בשנה הבאה יש גם הפסד אז את ההפסד האקטיבי ניתן לקזז כנגד ההכנסות הפסיביות וההפסד משנה קודמת הוא רק מול הכנסה אקטיבית).

כלומר במקרה שלנו החברה יכולה לקזז 75,000 ₪ מתוך ההפסד באותה שנת מס ואת היתרה לגרור לקיזוז ההפסד בשנת המס הבאה הואיל ומדובר בהפסד אקטיבי.

לפי **סעיף 28(ג)** ניתן לחרוג מהכלל ולגרור הפסדים לשנים הבאות רק במידה ובשנים הבאות שיעורי המס יהיו נמוכים יותר או כאשר יש רווחי הון, סעיף זה מדבר על גרירת הפסד רק אם אפשר לקזז הפסד בשנה מסוימת ולא עשינו זאת. במידה והנישום ביקש לא לקזז בשנה הנוכחית, אז ניתן למשוך את ההפסד לשנים הבאות, אם נותנים לנו שיעור מס נמוך יותר בשנים הבאות. במידה ולא מאשרים לגרור לא יכול לגרור את ההפסד גם לא לשנה הבאה.

שאלה 3

הפסד פסיבי לא יקוזז כלל הואיל וסעיף 28 עוסק בהפסדים אקטיביים ולכן החברה לא יכולה לקזז את הפסדיה הפסיביים מרווחיה.

שאלה 4

העובד קיבל הלוואה בסך 100,000 ₪.

א. לפי סעיף **3(ט)(1)(א)** ההטבה לעובד הינה 3%, כלומר 3,000 ₪ שימוסו לפי סעיף

(2)2 - עבודה.

ידוע כי העובד משלם ריבית (1%) ולא ריבית שוק (4%), כלומר העובד קיבל הטבה של 3%, במידה והיה לוקח הלוואה מהבנק היה משלם 4% ריבית ולכן ישלם מס הכנסה לפי הכנסה רעיונית על סכום של 3,000 ₪ שזוהי ההטבה לעובד, העובד ימוסה לפי **סעיף 121 – מס הכנסה ליחיד.**

ב. העובד משלם לחברה 1,000 ₪ ריבית ולכן לחברה ישנה הכנסת מימון בסך של

1,000 ₪, ההכנסה הנ"ל תמוסה לפי סעיף **(1)2 – עסק או משלח יד או (4)2 –**

דיבידנד והפרשי הצמדה לפי נסיבות העניין.

החברה קיבלה הכנסה מהריבית בסך של 1,000 ₪, שהם מהווים 1% ריבית

מתוך ההלוואה ולכן החברה תמוסה במס הכנסה לפי **סעיף 126(א)** הכנסות

מריבית.

פתרון תרגיל שמיני בדיני מיסים

שאלה 1

1. **הוצאה הכרוכה בייצור הכנסה** – הוצאה שמוציאים כדי ליצור הכנסה, זוהי לא הנאה פרטית, זה לא לקראת העתיד, אלא הוצאות לצורך ייצור הכנסה. זוהי הוצאה מותרת לניכוי, זוהי ההוצאה היחידה שהפקודה מתירה לניכוי. זוהי הוצאה פירותית, להוצאה כזו יש ניכוי של 100%, כאשר ההוצאה גורמת להכנסה זוהי הוצאה פירותית.

ישנו הבדל בין הוצאה פירותית להוצאה הונית:

הוצאה פירותית/שוטפת מנוכה במלואה מההכנסה כאשר ההוצאה נוצרת, הוצאה שהוצאה כולה בייצור ההכנסה בשנת מס, הוצאה זו מותרת בניכוי לפי **סעיף 17** – **הניכויים המותרים**, לדוגמא, הוצאות שיכורת מנכים בבת אחת.

הוצאה הונית זוהי הוצאה שאיננה משמשת בייצור ההכנסה באותה שנת מס או שמשמשת בייצור ההכנסה אך לא כולה (חלק מההוצאה תיצור הכנסה גם בשנים הבאות), הוצאה זו איננה מותרת בניכוי לפי **סעיף 32(4) – עלות השבחה**. ההוצאה יכולה להיות מנוכה לשיעורין, לדוגמא, פחת, ההוצאה מנוכה לאורך השנים במקרה של מכונה עם פחת ל – 4 שנים כל שנה מנוכה 25%.

בכל החלטה יש לבחון את ההכנסה ולראות האם ההוצאה כרוכה בהכנסה, אם ההכנסה כרוכה באופן ישיר בהוצאה אז ההוצאה תיחשב הוצאה פירותית.

2. **עקרון השמירה על ההון הקיים** – הוצאה הונית, אלו הן הוצאות שהוצאו ליצור נכס הון. נניח שיש נכס אם נחליף את הצנרת ונצבע אותו אלו הם דברים שבביל לשמור על הנכס ולכן ייחשבו כהוצאות פירותיות, לעומת זאת, אם נרחיב את הנכס ההוצאות תהיינה הוצאות הוניות, כל תוצאה שתיגרם מההוצאה תיתן לעסק יתרון נוסף שהינו הוצאה הונית.

3. **הוצאות פרטיות/צריכה** – הוצאות שאדם מוציא כדי לספק את הצרכים האישיים שלו (ביגוד, נסיעות וכדומה).
אם נתיר את ניכוי את ההוצאות הפרטיות יוצא שאנחנו ממסים רק את החיסכון, יוצא שלא מדובר על מס הכנסה, אלא רק מס על חיסכון, הואיל והפקודה רוצה להטיל מס על הכנסה, לא מכירים בהוצאות פרטיות.

שאלה 2

בחברה לייצור רהיטים :

1. על פי סעיף 17(4) על מנהל חברת הרהיטים מוטלת חובה להוכיח התקיימת של 3 תנאים מצטברים :

- א. החובות התהוו בעסק או במשלח יד – במקרה שלנו התנאי מתקיים.
- ב. הוכח לדעת פקיד השומה שהחובות נעשו רעים בשנת המס – על מנת להכריז על החוב כחוב אבוד נטל ההוכחה על מנהל החברה.
- ג. החובות נאמדו לפי פקיד השומה – פקיד השומה בודק האם הסכום שהוצהר הוא החוב האמיתי .

רק כאשר התקיימו שלושת התנאים המצטברים ניתן יהיה להכריז על החובות הנ"ל כחובות אבודים.

2. למרות שנמחק או נוכה החוב בשל חובות רעים, במידה והחייבים ישלמו את החוב הסכום יהווה הכנסה לפי סעיף 12(1) – עסק או משלח יד, הואיל ולאחר שנמחק החוב נרשמה הוצאה שהקטינה הכנסה וכעת שולם החוב זוהי הכנסה חדשה שיש לחייבה במס.

שאלה 3

יש לפתוח בשאלה מקדמית "האם למשחקה יש ביטוח?" אם נענה בחיוב לפי סעיף 32(5) הרי שההוצאה לא מותרת בניכוי הואיל והביטוח אמור לכסות את ההוצאה, אולם אם נענה בשלילה עלינו לבדוק ממה נובעת ההוצאה.

לפי סעיף 17(3) סכומים שהוצאו לתיקונים מותרים בניכוי ולכן יותר לחברה לנכות את ההוצאות בגין הפריצה, לעומת זאת לפי סעיף 32(6) עלות הצביעה שהוצאה שלא לייצור הכנסה איננה מותרת בניכוי, זוהי הוצאה להשבחת הנכס.

שאלה 4

בהנחה כי הפירמה החליפה צנרת למרות היותו של משרד חדש יש להניח כי הוצאה זו מטרתה הייתה ליצור הכנסה ולכן הוצאה זאת מותרת בניכוי לפי סעיף 17(3).

פתרון תרגיל תשיעי ומסכם בדיני מיסים

ההכנסות של חברת האופנה ממוסות לפי **סעיף 126(א)** – מס חברות בסך של 35%

לחברת האופנה ישנם מספר בניינים שעליהם היא מכריזה הוצאות פחת, הוצאות הפחת יותרו בניכוי **סעיף 21(א)** גורס כי "יותר ניכוי בעד פחת של בנין, מכוונת, מוצבה, רהיטים או נכסים אחרים שבבעלותו של הנישום והמשמשים לצרכי יצור הכנסתו" רק החלק היחסי אשר החברה משתמשת על מנת ליצור הכנסה (החלק שהיא משכירה לא ניתן להפחית). יש לציין כי ניתן לטעון כי ניתן לנכות את ההוצאות הפחת הקשורות בייצור ההכנסה גם לפי **סעיף 17(8)**.

הכנסות והפסדים משכירות, נתייחס לשני המקרים:

1. בשנת 2003 היה לחברת האופנה הכנסה משכירות של 10,000 ₪ מחברה א' ולכן הכנסה זו מתווספת להכנסות של חברת האופנה ותמוסה לפי **סעיף 126(ג)**.

2. נענה על מקרה זה במספר שלבים:

שלב א': בשאלה זו מדובר על הפסד פסיבי הואיל וההפסד איננו קשור לייצור של הפירמה, **בסעיף 28** לא מצוין כי ניתן לקזז הפסדים פסיביים ולכן אין המצב אפשרי, **בסעיף 28** מצוין כי ניתן לקזז הפסדים אל מול הכנסות אחרות באותה שנה אך לא מצוין באופן ספציפי הפסד פסיבי ולכן נהוג להניח שלא ניתן לקזז הפסד זה. שלב ב': (למרות מה שצוין בשלב א'), **סעיף 28(ח)** קובע כי "הפסד שהיה לאדם מהשכרת בנין ניתן לקזזו כנגד הכנסתו מאותו בנין בשנים הבאות". ניתן לומר כי במצב בו ההשכרה לשתי החברות היו באותו הבניין אז בשנת 2004 ניתן לקזז את ההפסד מההשכרה אל מול הרווח שנוצר מהשכרת הבניין לחברה א' (כלומר ניתן לקזז רק מול הכנסה משכירות).

דמי החופשה:

לפי **סעיף 18(א)** דמי החופשה שנרשמו יותרו בניכוי.

דמי הבראה:

לפי **סעיף 18(א)** דמי הבראה שנרשמו לא יותרו בניכוי במהלך שנת 2003 מכיוון שלא שולמו ולכן יותרו בניכוי במהלך שנת 2004, יחד עם זאת במידה ובמהלך החודש הראשון של שנת 2004 חברת האופנה תשלם את דמי הבראה אז יהיו אלו מוכרים בניכוי על חשבון שנת 2003.

קופת גמל:

לפי **סעיף 17(5)** חברת האופנה יכולה לנכות את הוצאותיה בשל הפקדה לקופת גמל, קופת גמל זו הינה חלק מתנאי העבודה והוצאה זו הינה הוצאה על מנת ליצור הכנסה באותה שנה ולכן תותר בניכוי.

הסעה מאורגנת:

לפי **סעיף 209(20)** 'ישוויה של נסיעת העובד מביתו למקום העבודה ובחזרה בהסעה מרוכזת המאורגנת וממומנת בידי המעביד' פטורה ממס ולכן העובד לא צריך לשלם מס על הטבה זו למרות שזוהי הטבה שאמורה להיות מגולמת למשכורתו. יש לציין כי באמצעות הסעה זאת ניתנת אפשרות לעובדים להגיע אל מקום עבודתם ולכן ניתן לטעון כי הוצאה זו של החברה הוצאה כולה לייצור הכנסה ותותר בניכוי לפי **סעיף 17(14)** (זהו סעיף סל).

לחברת האופנה לא הייתה הכנסה מעסקה עם לקוח א' בשנת 2003, ולכן על החברה להוכיח 3 תנאים מצטברים לפי **סעיף 17(4)** העוסק בחובות רעים:

1. החובות התהוו בעסק או משלח יד – העובדות דנן מראות כי התנאי מתקיים והחובות אכן התהוו במהלך העסקים הרגיל.
2. הוכח לדעת פקיד השומה שהחובות נעשו רעים בשנת המס – כאן יוטל על כתפיה של חברת האופנה להוכיח כי אין ולא יהיה באפשרותה לגבות את החובות והם יהיו כחוב אבוד.
3. החובות נאמדו לפי פקיד השומה – כאן פקיד השומה יבדוק שסכום החוב האמיתי הוא 140,000 ₪ (יכול להיות והוא יאמר שסכום זה גבוה יחסית לשווי שוק).

במידה והתקיימו שלושת התנאים תהיה חברת האופנה רשאית לנכות את החוב האבוד. הואיל ורשום כי הלקוח שילם את חובו בשנת 2004 החברה תמוסה לפי **סעיף 12(1)** על הכנסה זו הואיל ולאחר שנמחק החוב נרשמה הוצאה שהקטינה הכנסה וכעת שולם החוב וזוהי הכנסה חדשה שיש לחייבה במס.

לפי **סעיף 3(ט)(1)(ג)** מוגדר קרוב ובעל שליטה:

"קרוב – לפי **סעיף 76(ד)(1)** – בן זוג, אֶת, אחות, הורה, הורי הורה, צאצא וצאצאי בן הזוג, ובן זוגו של כל אחד מאלה.
בעל שליטה – כמוגדר בסעיף **3(ט)(1)(ג)** - מי שמחזיק או זכאי לרכוש, במישרין או בעקיפין, לבדו או ביחד עם קרובו, אחד מאלה:

1. מי שמחזיק 5% לפחות מהון מניות שהוצא.
 2. 5% לפחות מכוח ההצבעה בחברה.
 3. זכות לקבל 5% מרווחי החברה ונכסיה בעת פירוק.
 4. זכות למנות מנהל.
- כאשר באים לבחון מבחן שליטה של 5% אנחנו מסתכלים על זה שהוא וקרובו מחזיקים יחד 5% ולכן ישנה משמעות להגדרה של קרוב."

מדובר בקרוב של בעל השליטה ולכן חל עליו הסעיף של הכנסה רעיונית, אך ידוע כי הלווה משלם ריבית (2%) אך לא ריבית שוק (4%) ולכן האח ישלם מס הכנסה לפי הכנסה רעיונית על סכום של 2,000 ₪ שזוהי ההטבה ללווה, לעומת זאת החברה קיבלה הכנסה מהריבית בסך של 2,000 ₪ ולכן היא תמוסה במס הכנסה לפי **סעיף 2(4)** הכנסות מריבית.

העובד אשר פרש לגמלאות יקבל מענק פרישה לפי **סעיף 7א(א)(1) ו- (2)** בסעיף זה מוגדר הסכום הפטור ממס: "**(1)** עד סכום השווה למשכורת של חודש לכל שנת עבודה, לפי המשכורת האחרונה; עלה סכום המענק על השיעור האמור, רשאי הנציב לפטור את העודף, כולו או מקצתו, בהתחשב בתקופת השירות, בגובה השכר, בתנאי העבודה ובנסיבות הפרישה; **(2)** בשום מקרה לא יעלה הסכום לפי פסקת משנה זו על 9,890 ש"ח לכל שנת עבודה וחלק יחסי מסכום זה בשל עבודה בחלק משנה".

כלומר העובד פטור ממס הכנסה בגין המענק פרישה שקיבל כל עוד המענק הינו בגבול של משכורת חודשית לכל שנת עבודה (לפי המשכורת האחרונה), אך ישנו תקרה של פטור מעבר לתקרת הפטור רשאי הנציב לפטור ממס הכנסה את ההפרש.

לפי **סעיף 18(א)** מענק דמי פרישה ששולם בחודש האחרון של שנת המס ניתן לנכותו באותה שנת מס כלומר במקרה שלנו כל עוד מענק הפרישה שולם ב- 2003 הוא יותר בניכוי.

בשנת 2003 החברה מכרה 2 מכונות נתייחס לכל מכונה בנפרד:

1. לפי **סעיף 91(א)** על הרווח הון הריאלי יש לשלם מס של 25% ואילו על ההפרש בין הרווח הון הריאלי בגובה הפחת המתואם יש לנכות לפי מס הכנסה בגובה של 35%, הואיל ובשאלה זו אין לנו את פירוט הפחת ופירוט רווח ההון הריאלי אין באפשרותינו להפריד בין השניים.
 2. לפי **סעיף 92(א)(1)** יש לקזז את ההפסד הון תחילה מול רווח ההון שנוצר באותה שנה, בשאלה שלנו ידוע כי ההפסד הון הינו 2,000 ₪ ואילו רווח ההון הינו 4,000 ₪ ולכן נקזז את כל הסכום בשנת 2003 מול רווח הון, אם הפסד ההון היה גבוה מ- 4,000 ₪ היה צריך לקזז את הפסד ההון תחילה מול רווח ההון ורק לאחר מכן בשאר הרווחים של שנת 2003.
- יש לציין כי אם הפסד ההון היה גבוה מ- 4,000 ₪ לפי **סעיף 92(ב)** משנת 2004 והלאה ניתן לקזז את הפסד ההון רק אל מול רווח הון (ולא משאר ההכנסות של החברה).